

N:o 7.

Af herr **Chr. A. Ekeborgh**, om ändring i villkoren för statsbidrags utgående till fortsättningsskolor.

Vigten och betydelsen deraf, att ett barn, som utexaminerats ur folkskolan, får tillfälle att under lärares ledning ånyo genomgå hufvudgrunderna af den i folkskolan meddelade undervisningen samt derjemte i vissa för det praktiska lifvet nyttiga ämnen utvidga sitt kunskapsförråd, behöfva säkerligen blott påpekas för att af en och hvar inses. Riksdagen har ock, med hänsyn härtill, anslagit medel såsom bidrag till lärares aflöning vid s. k. fortsättningsskolor. Men ehuru dessa skolor med allt skäl böra och kunna betraktas såsom sjelfva kronan på våra folkskolor och fastän tillfälle till erhållande af statsbidrag för sådana i mera än 12 år erbjudits åt alla församlingar i vårt fädernesland, är det dock, såsom bekant är, endast ett helt litet fåtal församlingar, i hvilka fortsättningsskolor blifvit inrättade. Att detta är ett ganska nedslående, för att icke säga sorgligt faktum, lärer väl knappast af någon verklig vän till våra folkskolor kunna bestridas.

Hvad kan nu vara orsaken till detta faktum? Och huru skall den i möjligaste mätto kunna aflägsnas?

I kongl. kungörelserna den 11 september 1877 och den 29 april 1886 bestämmas de vilkor, under hvilka statsbidrag till fortsättningsskolorna kan erhållas. Bland dessa vilkor förekommer, att skoldistrikt för lärares aflöning skall tillskjuta ett statsbidraget motsvarande belopp. Då emellertid beslut om sådant tillskott skall fattas å kyrkostämman, är det långt ifrån gifvet, att beslutet, om tillskott vägras, öfverensstämmer med den åsigt, som flertalet föräldrar och målsmän hyser om fortsättningsskolans gagn eller — nödvändighet.

Lätt låter det tänka sig och i praxis förekommer det äfven ofta nog, att ifrågavarande beslut dikteras af några få personer, som, då de för egna barn icke behöfva eller vilja anlita fortsättningsskolan eller möjligen icke inse nyttan af samma skola och det vidgade kunskapsförråd, som den är afsedd att meddela, begagna sig af sitt på fyrktalet grundade stora inflytande för att hindra inrättandet af en undervisningsanstalt, som dock i så många ögon är synnerligen önskvärd.

Det synes mig därför vara af nöden, att gällande föreskrifter, angående villkoren för erhållande af statsbidrag till oftanämnda skolor, ändras i den riktningen, att fortsättningsskolans vara eller icke vara lägges, så att säga, mera i händerna på barnens föräldrar och målsmän, än hvad för närvarande fallet är.

Af här förut angifven anledning och med nyssnämnda mål för ögonen vågar jag vördsamt föreslå följande tillägg till kongl. kungörelsen den 11 september 1877:

Vägrar skoldistrikt att tillskjuta detta belopp, får statsbidraget ändock lyftas, om föräldrar eller målsmän till minst tio barn inom distriktet detsamma tillskjuta, dock under vilkor att fortsättningsskolan och dess medel ställas under skolorådets ledning och förvaltning.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 21 januari 1890.

Chr. Aug. Ekeborgh.